

**Notitie BRO023-0002-VGR-v1:
Verantwoording groepsrisico
Dongenseweg 67 Tilburg**

Herten, 7 november 2019

1 Inleiding

In opdracht van BRO is door Windmill Milieu en Management een inventarisatie uitgevoerd van de externe veiligheidsrisico's ten behoeve van het planvoornemen om aan de Dongenseweg 67 te Tilburg arbeidsmigranten te vestigen. Het voornemen is om aan maximaal 700 arbeidsmigranten plaats te bieden.

In de nabijheid van het plangebied zijn enkele risicobronnen gelegen waardoor het aspect externe veiligheid nader is onderzocht.

De planlocatie is in navolgende figuur weergegeven.

Figuur 1: Schematische ligging van de planlocatie

2 Risicobronnen

Voor het plan is een quickscan externe veiligheid opgesteld¹, waaruit is gebleken dat in de directe omgeving van het plangebied een aantal risicobronnen aanwezig is waarvan het invloedsgebied reikt tot over de grens van het plangebied. Onderstaand zijn deze risicobronnen beknopt beschreven.

Spoor

Het plangebied is op circa 2.300 meter afstand van de spoorlijn Breda aansl. – Tilburg aansl. (route 12) gelegen. Deze spoorlijn is opgenomen in het Basisnet. Gezien de ruimtelijke scheiding vormen de PR 10^{-6} -risicocontour en het PAG geen aandachtspunt.

Uit bijlage II Tabel Basisnet Spoor, zoals opgenomen in de Regeling basisnet, volgt dat over het traject Breda aansl. – Tilburg aansl. A, B2, C3, D3 en D4-stoffen worden getransporteerd. Als gevolg van transport van gevaarlijke stoffen over het spoor blijkt het plangebied binnen het invloedsgebied van D4-stoffen (toxisch scenario) te liggen.

Inrichtingen

Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf B.V.

Aan de Zeusstraat 2 te Tilburg, op circa 1.150 meter van het plangebied, is de inrichting Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf B.V. gelegen. Dit transportbedrijf valt onder de werkingssfeer van het Bevi aangezien hier opslag van gevaarlijke stoffen mogelijk is.

Als gevolg van de opslag van gevaarlijke stoffen, kent deze inrichting een invloedsgebied van ruim 3.300 meter, waardoor het plangebied binnen het invloedsgebied valt van deze inrichting.

ID Logistics Benelux BV

Aan de Hermesstraat 1 te Tilburg is ID Logistics Benelux BV gelegen, op een afstand van ca. 1.400 meter van het plangebied. Het betreft een groothandel in parfums en cosmetica, waar toxische stoffen vrij kunnen komen. Hierdoor valt de inrichting onder de werkingssfeer van het Bevi.

Het invloedsgebied van deze inrichting bedraagt circa 1.700 meter, waardoor het plangebied binnen het invloedsgebied van deze inrichting is gelegen.

Ingevolge het Bevi wordt geconcludeerd dat nader onderzocht dient te worden wat de invloed van het plan is op de hoogte van het groepsrisico van beide inrichtingen.

¹ Quickscan externe veiligheid - "Dongenseweg 67 te Tilburg", rapportnummer BRO023-0001-EV-v2, d.d. 26 september 2018 door Windmill

3 Verantwoordingsplicht groepsrisico

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag, waardoor zij verplicht het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen.

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) geeft de regionale brandweer/Veiligheidsregio een wettelijke adviestaak bij het invullen van de verantwoordingsplicht. Het advies van de regionale brandweer/Veiligheidsregio gaat vooral over het groepsrisico en mogelijkheden om een ramp of zwaar ongeval te voorkomen of de omvang ervan te beperken en de zelfredzaamheid van personen te vergroten.

De verantwoording van het groepsrisico heeft betrekking op de in hoofdstuk 2 beschreven relevante risicobronnen. Aspecten in de verantwoording die bij alle risicobronnen van toepassing zijn, zijn zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchten.

Mobiliteit van de aanwezigen

Binnen het plangebied worden arbeidsmigranten gehuisvest. Dit betekent dat binnen het plangebied zelfredzame personen aanwezig zullen zijn. Dit betekent dat het uitgangspunt is dat de aanwezige personen zich bij een eventuele dreigende situatie zelfstandig in veiligheid kunnen brengen.

Mogelijkheden voor ontvluchting/schuilen

De mogelijkheden voor ontvluchting van het gebied, de ontvluchting van gebouwen en de schuilmogelijkheden in gebouwen worden bij de onderscheidenlijke risicobronnen beschouwd aangezien deze afhankelijk zijn van het ongevalsscenario.

Risicocommunicatie

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de zelfredzaamheid kan worden verbeterd door maatregelen zoals een waarschuwings- en alarmeringssysteem en risicocommunicatie (hoe te handelen bij een incident, gebaseerd op de relevante scenario's). In geval van een calamiteit is een snelle alarmering van aanwezige personen binnen het effectgebied essentieel voor een goede zelfredzaamheid.

Gelet op de functie van het pand, zijnde het huisvesten van arbeidsmigranten, dient de risicocommunicatie plaats te vinden in een taal van de bewoners.

De invulling van de risicocommunicatie dient conform de Wet veiligheidsregio's door het bestuur van de Veiligheidsregio's uitgevoerd te worden. De veiligheidsregio ondersteunt en adviseert de gemeenten hierin in voorbereiding op een alarmering bij rampen.

Bestrijdbaarheid/beheersbaarheid

De beheersbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om haar taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen, maar ook de brandweezorgnorm wordt hier onder geschaard. Hierbij hanteert de regionale

brandweer richtlijnen zoals beschreven in de publicatie “Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid” van brandweer Nederland.

Bereikbaarheid en bluswatervoorziening

Uit bovengenoemde handreiking volgt het advies dat het plangebied en de risicobronnen goed bereikbaar moeten zijn voor hulpverleningsdiensten via twee van elkaar onafhankelijke aanvalswegen, waardoor in geval van calamiteiten het plangebied en de risicobron goed bereikbaar is.

Zorgnorm

De brandweezorgnorm is een aanbevolen opkomsttijd die afhankelijk is van het soort object en de risico's voor de aanwezige personen. De opkomsttijd bestaat uit een optelsom van de uitruktijd en de aanrijdtijd. De uitruktijd betreft de tijd die men heeft vanaf het alarmeren totdat men gereed is om te vertrekken naar het plaats van het incident. De uitruktijd voor een beroepskorps ligt lager dan die van een vrijwillig korps, omdat de beroepsmedewerkers zich in de directe nabijheid van de kazerne bevinden.

Bevt – Water-, weg- en spoorwegtransport

Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Breda aansl. – Tilburg aansl.. Er kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van de risico's als gevolg van de transporten met gevaarlijke stoffen over deze spoorlijn.

In een beperkte verantwoording worden de volgende aspecten beschouwd:

- mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval;
- zelfredzaamheid ten aanzien van nog niet gerealiseerde (beperkt) kwetsbare objecten.

Als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de voornoemde spoorlijn dienen de risico's als gevolg van toxische vloeistoffen beschouwd te worden.

Toxisch scenario

Toxische stoffen kunnen vrijkomen als de tankwagon met toxische vloeistoffen het begeeft als gevolg van bijvoorbeeld een incident. Hierbij komen de toxische stoffen vrij in de vorm van een plas. Bij een toxische plas zal deze vervolgens (gedeeltelijk) verdampen, waarbij een toxische wolk wordt gevormd. Afhankelijk van de windrichting en de weersomstandigheden kan de toxische wolk richting het plangebied drijven.

Zelfredzaamheid

Mogelijkheden voor ontvluchting/schuilen

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten.

Bij een toxische wolk kunnen mensen komen te overlijden als gevolg van blootstelling aan de toxische stof. Of mensen daadwerkelijk komen te overlijden is afhankelijk van de dosis, die bestaat uit de blootstellingsduur en de concentratie waaraan de persoon is blootgesteld. Aangenomen wordt dat personen die zich binnen in een van de buitenlucht afgesloten ruimte bevinden een 10 keer zo lage kans hebben te overlijden dan personen die zich bevinden in de buitenlucht (PGS3).

Het beste advies bij het vrijkomen van een toxische wolk als gevolg van een incident op de weg of het water is schuilen, mits ramen, deuren en ventilatie kunnen worden gesloten. Om personen goed te kunnen beschermen tegen de effecten van een giftige gaswolk dienen ramen en deuren dan ook goed gesloten te kunnen worden. Aangezien het plan de nieuwbouw betreft van een arbeidsmigrantenhuisvesting, zal op grond van de bouwregelgeving voldoende aandacht besteed zijn aan de luchtdichtheid van het

gebouw. Aanwezige luchtbehandelingsinstallaties moeten met één handeling zijn uit te schakelen. Indien desalniettemin bij een toxische wolk wordt besloten het gebied te ontruimen, is het van belang dat personen haaks op de wolk kunnen vluchten. Hiervoor is het nodig dat er haaks op elkaar staande vluchtwegen beschikbaar zijn, die van de bron af gericht zijn. Deze wegen mogen niet doodlopend zijn.

Bestrijdbaarheid

Bij een ongeval met toxische stoffen kan de brandweer, afhankelijk van de stofintensiteit en het groeiscenario, optreden door de gaswolk neer te slaan of te verdunnen/op te nemen met water. Hiertoe dienen voldoende bluswatervoorzieningen nabij de risicobron aanwezig te zijn. De bereikbaarheid van de risicobron is bij een toxisch scenario maatgevend.

Bevi – Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf B.V. en ID Logistics Benelux B.V.

Het bevoegd gezag dient bij de besluitvorming omtrent de planontwikkeling de hoogte van het groepsrisico te verantwoorden aan de hand van de onderdelen uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) artikel 13:

- 1) Aanwezige en de te verwachten dichtheid van personen in het invloedsgebied van de inrichting/ inrichtingen.
- 2) De hoogte van het groepsrisico per inrichting op het tijdstip waarop dat besluit wordt vastgesteld.
- 3) Indien mogelijk, de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die worden toegepast door degene die de inrichting drijft.
- 4) Indien mogelijk, de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in dat besluit zijn opgenomen.
- 5) Voorschriften ter beperking van het groepsrisico die het bevoegd gezag voornemens is te verbinden aan de voor een inrichting te verlenen omgevingsvergunning.
- 6) Voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.
- 7) De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst.
- 8) De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp in de inrichting(en).
- 9) De mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de inrichting, om zich in veiligheid te brengen indien zich in die inrichting een ramp voordoet.

Ad 1)

De planlocatie ligt binnen het invloedsgebied van de inrichting van Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf B.V. aan de Zeusstraat 2 te Tilburg en binnen het invloedsgebied van ID Logistics Benelux BV aan de Hermesstraat 1 te Tilburg.

De personendichtheid binnen het invloedsgebied van de inrichtingen ID Logistics BV en Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Binnen het plangebied is nu sprake van een braakliggend terrein, waar geen personen aanwezig zijn. In de toekomstige situatie wordt uitgegaan van maximaal 700 arbeidsmigranten, die voornamelijk in de nachtperiode aanwezig zullen zijn, aangezien ze overdag elders werkzaam zijn.

Tabel 1: Personendichtheid binnen invloedsgebied

Inrichting	Omvang invloedsgebied	Personendichtheid huidige situatie [personen/ha]		Personendichtheid toekomstige situatie [personen/ha]	
		Dagperiode	Nachtperiode	Dagperiode	Nachtperiode
ID Logistics	ca. 990 ha	32	23	32	24
Versteijnen	ca. 3.600 ha	19	14	19	14

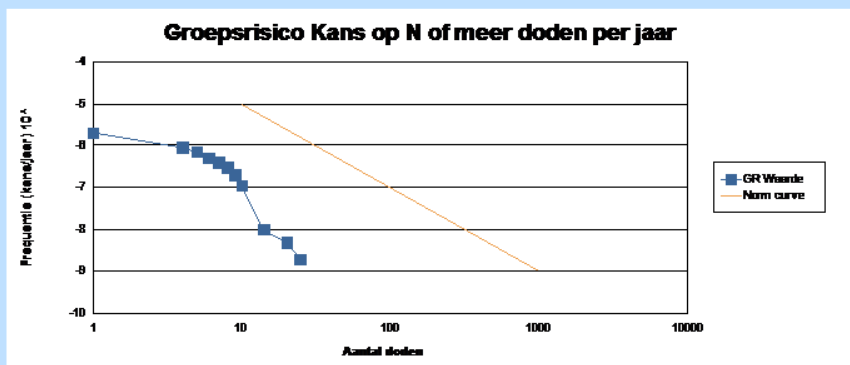
Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het plangebied een lichte toename van de personendichtheid als gevolg heeft. Voor de inrichting Versteijnen betekent dit geen toename van het aantal personen/ha in de nachtperiode, voor ID Logistics een toename van 1 persoon/ha gedurende de nachtperiode.

Ad 2)

Op grond van informatie van de risicokaart ligt het groepsrisico van beide inrichtingen ruim onder de oriëntatiewaarde. In de navolgende afbeeldingen worden de GR-curves van beide inrichtingen weergegeven.

24790 - ID Logistics Benelux BV

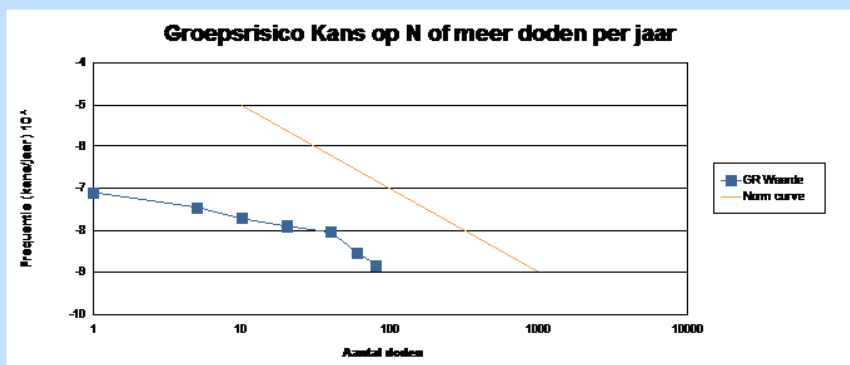
GR-Curve

Figuur 2: GR-curve ID Logistics Benelux BV

22456 - Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf B.V.

GR-Curve

Figuur 3: GR-curve Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf B.V.

Ad 3)

De invloed van het plan op de hoogte van het groepsrisico zal marginaal zijn en niet leiden tot een overschrijding van de hoogte van het groepsrisico. Maatregelen ter beperking van het groepsrisico die worden toegepast door degene die de inrichting drijft, zijn daarom niet van toepassing.

Ad 4)

De planvorming betreft de realisatie van een arbeidsmigrantenhuisvesting. Aangezien sprake is van een toxisch scenario, waarbij schuilen de beste optie is, dient extra aandacht te zijn voor de luchtdichtheid van het gebouw. Op grond van de bouwregelgeving zijn hier reeds eisen aan gesteld.

Ad 5)

Ten behoeve van het plan worden door het bevoegd gezag geen voorschriften aan de omgevingsvergunning van de inrichting verbonden ten behoeve van maatregelen ter beperking van het groepsrisico.

Ad 6 en 7)

De planvorming heeft een te verwaarlozen invloed op de op de hoogte van het groepsrisico. Mogelijkheden voor een ruimtelijke ontwikkeling met een lager groepsrisico zijn derhalve niet van toepassing.

Ad 8)

Bij een incident binnen de inrichting is sprake van vrijkomen van toxische stoffen. Deze toxische stoffen vormen een wolk die, afhankelijk van de windrichting, naar het plangebied kan drijven. De brandweer kan deze toxische wolk neerslaan/opnemen met behulp van bluswater. Hiervoor dient voldoende bluswater nabij de risicobron aanwezig te zijn. De huidige planvorming heeft geen invloed op de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening van de risicobron.

Ad 9)

Bij incidenten zal een afweging gemaakt moeten worden tussen schuilen of vluchten. In de voorliggende situatie is binnenblijven om te schuilen het beste handelingsperspectief. Indien toch wordt besloten te ontruimen is het mogelijk om haaks van de risicobron af te vluchten. Hiervoor geldt hetzelfde als bij een incident op het spoor.

4 Samenvatting

In deze notitie zijn elementen aangedragen die de gemeenteraad kan gebruiken bij de oordeelsvorming inzake de verantwoording van het groepsrisico. De gemeente Tilburg dient in het kader van de ruimtelijke procedure advies in te winnen bij de Veiligheidsregio en een standpunt in te nemen aangaande de verantwoording van het groepsrisico.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

ing. P.E.M. Coenen-Stalman